

Ref.: 331/3.3/FIN/FIN
Muutettu viimeksi: 14.05.2005

Torque-punkkihävite
Edellinen päiväys: 20.01.2004

Tulostettu: 14.09.2005
Sivu: 1 / 5

1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT

1.1 Kemikaalin tunnistustiedot

Kauppanimi

Torque-punkkihävite

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus

1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna

Vihannespunkin torjuntaan kasvihuoneviljelyksiltä, herukoilta ja mansikalta sekä hedelmäpuupunkin torjuntaan hedelmäpuilta. Valmiste tehoaa myös herukan rataspunkkiin ja omenan kellastajapunkkiin.

Noudata käyttöohjeita ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot

1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja

Kemira GrowHow Oyj
Mechelininkatu 1a
PL 900
00181 HELSINKI

Puh. 010 215 111

Fax. 010 215 2126

Y 0948865-5

1.4 Häät puhelinnumero

1.4.1 Numero, nimi ja osoite

Myrkytystietokeskus

Puh. 09 471 977 tai 09 4711

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
13356-08-6	Fenbutatinaoksidi	500 g/kg, 50%	T+, N, R 26-36/38-50/53 Erittäin myrkyllinen, ympäristölle vaarallinen EU nro 236-407-7

2.1.7 Muut tiedot

Punkkien torjunta-aine - vaalea veteen hajautuva jauhe.

3. VAARALLISTEN OMAISUUKSIEN KUVAUS

Erittäin myrkyllistä hengitettynä. Vakavan silmävaurion vaara. Ärsyttää ihoa. Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

4. ENSIAPUOHJEET

4.1 Erityiset ohjeet

Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon. Lääkärille näytettävä etikettiä tai käyttöturvallisuustiedotetta.

4.2 Hengitys

Siirrettävä altistuksesta raittiiseen ilmaan. Hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.3 Iho

Riisuttava välittömästi saastunut vaatetus. Roiskeet iholta huuhdottava välittömästi runsaalla vedellä.

4.4 Roiskeet silmiin

Roiskeet huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Hakeuduttava heti lääkärin hoitoon. Mahantyhjennys tulee kysymykseen lääkärin valvonnassa, jos nautittu määrä on suuri.

Ref.: 331/3.3/FIN/FIN
Muutettu viimeksi: 14.05.2005

Torque-punkkihävite
Edellinen päiväys: 20.01.2004

Tulostettu: 14.09.2005
Sivu: 2 / 5

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

Ei erityistä vasta-ainetta. Oireiden mukainen hoito. Mahantyhjennys tulee kysymykseen lääkärin valvonnassa, jos nautittu määrä on suuri.

5. OHJEET TULIPALON VARALTA

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, alkoholia kestävä vahto, hiilidioksidi (CO₂), jauhe. Estettävä sammutusveden pääsy vesistöihin ja viemäriin.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

- - -

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palossa muodostuu terveydelle haitallisia ja myrkyllisiä kaasuja (CO).

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Tulipalossa käytettävä paineilmahengityksensuojainta ja roiskesuojapukua.

6. OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Ei saa hengittää höyryjä/pölyä. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää ympäristöön likaamaan pohjavesistöä ja pintavesiä. Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön. Valmistetta ei saa käyttää eikä levitysvälineitä puhdistaa 25 metriä lähempänä vesistöjä.

6.3 Puhdistusohjeet

Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta. Vältettävä pölynmuodostusta. Kerätään talteen inerttiin imeytysaineeseen (esim. hiekka, piimaa, happoa sitova aine, yleinen sideaine, sahanpuru). Hävitettävä ongelmajätteenä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsitteleminen

Käytettävä henkilökohtaista suojausvarustusta. Ei saa hengittää höyryjä/pölyä. Huolehdittava sopivasta ilmanvaihdosta tai käytettävä hengityksen suojainta. Varottava kemikaalin joutumista iholle. Kädet ja kasvot pestävä saippualla ja vedellä ennen taukoja ja tuotteen käsittelyn jälkeen.

7.2 Varastointi

Säilytettävä kuivassa ja viileässä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden, juomien eikä eläinravinnon kanssa. Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Säilytettävä alle 40 °C lämpötilassa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

Fenbutatinaoksidi HTP (8 h) = 0,1 mg/m³ (iho, Sn)
HTP (15 min) = 0,3 mg/m³ (iho, Sn)

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Käytettävä henkilökohtaista suojausvarustusta. Varottava aineen joutumista iholle, silmiin ja vaatteisiin. Vältettävä pölyn sekä kaasun/huurun/höyryn/sumun hengittämistä. Kädet ja kasvot pestävä saippualla ja vedellä ennen taukoja ja tuotteen käsittelyn jälkeen. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Valmistetta käsiteltäessä ja ruiskutettaessa on käytettävä yhdistetyllä suodattimella (P2/A2) varustettua kokonaamaria.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Kemikaalinkestävät suojakäsineet (esim. nitrili). Suojaluokka 6 esim. nitrili 0,4 mm

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Suojasilmälasit.

Ref.: 331/3.3/FIN/FIN
Muutettu viimeksi: 14.05.2005

Torque-punkkihävite
Edellinen päiväys: 20.01.2004

Tulostettu: 14.09.2005
Sivu: 3 / 5

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Päähine, kemikaalinkestävä suojapuku ja kumisaappaat.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

Koska torjunta-aine on erittäin myrkyllistä vesieliöille, on sen joutuminen veteen estettävä. Valmistetta ei saa käyttää eikä levityslaitteita puhdistaa 25 metriä lähempänä vesistöjä. Traktoriruiskun täyttöön vesistöistä ei saa käyttää ruiskun täyttölaitetta. Ruiskutettaessa on varmistauduttava, ettei torjunta-ainetta kulkeudu vesiin tuulen mukana. Ylijäänyttä ruiskutusnestettä ei saa päästää vesiin.

Koska torjunta-aine hajoaa maassa hitaasti, sitä ei saa käyttää peräkkäisinä vuosina samalla alueella.

9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

veteen hajautuva jauhe; vaalea; luonteenomainen

9.2 Terveiden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH-arvo

noin 10 (10 % liuos)

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

tietoja ei ole käytettävissä

9.2.3 Leimahduspiste

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja

ei määritettävissä

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja

ei määritettävissä

9.2.7 Höyrönpaine

tietoja ei ole käytettävissä

9.2.8 Suhteellinen tiheys

230 kg/m³

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus

dispergoituva

9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)

tietoja ei ole käytettävissä

9.2.10 Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi

tietoja ei ole käytettävissä

9.2.11 Viskositeetti

tietoja ei ole käytettävissä

9.3 Muut tiedot

sulamispiste: 138-139,5 °C (fenbutatinaoksidi)

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Korkeat lämpötilat.

10.2 Vältettävät materiaalit

Hapettavat aineet.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa muodostuu terveydelle haitallisia ja myrkyllisiä kaasuja.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Tehoaine on erittäin myrkyllistä hengitettynä.

Vastaava formulaatti: LD50/suun kautta/rotta > 2 000 mg/kg

Tuote:LD50/ihon kautta/rotta > 2 000 mg/kg

LC50/hengitysteitse/4 h/rotta= 0,12 mg/l

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Tehoaine (fenbutatinaoksidi):

Ärsyttää ihoa voimakkaasti, ärsyttää silmiä voimakkaasti (kani). Voi aiheuttaa pysyviä silmävaurioita.

11.3 Herkistyminen

Tehoaine (fenbutatinaoksidi): Laboratorioeläimissä tuote ei ole aiheuttanut herkistymistä (marsut).

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

Tehoaine (fenbutatinaoksidi): Eläinkokeet eivät osoittaneet syöpää aiheuttavia vaikutuksia.

Ref.: 331/3.3/FIN/FIN
Muutettu viimeksi: 14.05.2005

Torque-punkkihävite
Edellinen päiväys: 20.01.2004

Tulostettu: 14.09.2005
Sivu: 4 / 5

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Aiheuttaa silmien, ihon ja limakalvojen voimakasta ärsytystä. Vakavien silmävaurioiden vaara.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille

Tehoaine (fenbutatinaoksidi) on erittäin myrkyllinen vesieliöille.

EC50/72t/levä (*Scenedesmus subspicatus*) >100mg/l

LC50/48t/vesikirppu (*Daphnia magna*) = 10 mg/l

LC50/96t/kirjolohi = 0,37 mg/l

12.2 Liikkuvuus

Tietoja ei ole käytettävissä.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Tehoaine (fenbutatinaoksidi) sitoutuu maahiukkasiin, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Torjunta-aine hajoaa maassa hitaasti.

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Tietoja ei ole käytettävissä.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Hävittäminen ongelmajätteenä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti. Ei saa päästää jätettä viemäriin.

Tyhjät, huuhdellut myyntipäällykset viedään yleiselle kaatopaikalle.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero 2786

14.2 Pakkausryhmä I

14.3 Maakuljetukset

14.3.1 Kuljetusluokka 6.1

14.3.2 Vaaran tunnusnumero 66

14.3.2.1 ADR/RID-Varoituslipukkeet 6.1 - Myrkyllinen

14.3.3 Rahtikirjan mukainen nimitys 2786 - Torjunta-aine, orgaaninen tinayhdiste, kiinteä, myrkyllinen (sisältää fenbutatinaoksidia 50%)

14.4 Merikuljetukset

14.4.1 IMDG-luokka 6.1

14.4.2 Oikea tekninen nimi ORGANOTIN PESTICIDE, SOLID, TOXIC (Contains Fenbutatin oxide 50%)

14.4.2.3 Pakkausryhmä I

14.4.2.4 Merta saastuttava aine yes

14.4.2.6 IMO-Varoituslipukkeet 6.1 - toxic, marine pollutant

14.5 Ilmakuljetukset

14.5.1 ICAO/IATA-luokka 6.1

14.5.2 Oikea tekninen nimi organotin pesticide, solid, toxic (contains fenbutatin oxide 50%)

14.5.2.1 ICAO-Varoituslipukkeet 6.1 - toxic

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1 Varoitusetiketin tietoja

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

T+ Erittäin myrkyllinen

N Ympäristölle vaarallinen

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Fenbutatinaoksidi

Ref.: 331/3.3/FIN/FIN
Muutettu viimeksi: 14.05.2005

Torque-punkkihävite
Edellinen päiväys: 20.01.2004

Tulostettu: 14.09.2005
Sivu: 5 / 5

15.1.3 R-lausekkeet

R26 Erittäin myrkyllistä hengitettynä.
R38 Ärsyttää ihoa.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.
R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

15.1.4 S-lausekkeet

S1 Säilytettävä lukitussa tilassa.
S13 Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.
S23 Vältettävä kaasun/huurun/höyryn/sumun hengittämistä.
S26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
S29 Ei saa tyhjentää viemäriin.
S36/37 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.
S38 Kemikaalin käyttö edellyttää tehokasta ilmanvaihtoa tai sopivaa hengityksensuojainta.
S45 Onnettomuuden sattua tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

Valmistetta käsiteltäessä on käytettävä suojapukua, kumisaappaita, kemikaalinkestäviä suojakäsineitä (esim. nitrili) ja päähinettä. Hengitystiet altistavissa työvaiheissa on lisäksi käytettävä kokonaamarillista hengityksensuojainta varustettuna (P2/A2) suodattimella. Käsiteltyjä kasvustoja hoidettaessa on käytettävä kemikaalinkestäviä suojakäsineitä niin pitkään kuin kasvuston pinnalla on havaittavissa vaalea jauhemainen pinta. Torjunta-ainekäsiteltyyn kasvihuoneeseen saa mennä ilman henkilönsuojaimia vuorokauden kuluttua ruiskutuksesta.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

Työhygieeninen varoaika:
Ruiskutettuun, hyvin tuuletettuun kasvihuoneeseen saa mennä ilman suojainohjeissa mainittuja henkilönsuojaimia aikaisintaan 1 vrk:n kuluttua ruiskutuksesta.

Valmisteen luovutus ja käyttö on sallittu vain erityistutkimuksen suorittaneille henkilöille (TaL 4 h §).

15.2 Kansalliset määräykset

Torjunta-ainelautakunta on 18.12.2003 antanut myyntipäällystekstin.

16. MUUT TIEDOT

16.1 Kemikaalin vaarallisten aineosien R-lausekkeet

R26 Erittäin myrkyllistä hengitettynä.
R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.
R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

16.3 Käyttörajoitukset

Varoaika kurkulla ja tomaatilla 2 vrk, mansikalla 21 vrk, omenalla ja herukoilla 28 vrk.

16.4 Lisätiedot

Käyttöturvallisuustiedotteessa esitetyt tiedot koskevat vain tässä määriteltäviä kemikaalia ja sen ilmoitettua käyttöä ja ovat oikeita käytettävissämme olleen tiedon mukaisesti tiedotteen laatimisajankohtana. Tiedot palvelevat ensisijaisesti kemikaalin turvallisen käsittelyn, käytön, valmistuksen, varastoinnin, kuljetuksen, hävittämisen ja luovuttamisen edellyttämää toimintaa, mutta eivät ole tarkoitettuja erityiseksi takuu- tai laatulausekkeeksi, koska emme voi valvoa ao. kemikaaliin liittyvää toimintaa markkinoille luovuttamisen jälkeen. Edellä mainitun vuoksi Kemira GrowHow Oyj ei vastaa mistään sellaisesta haitasta tai vahingosta joka aiheutuu esitettyjen yksittäisten tietojen, informaation tai suositusten käyttöön liittyvästä toiminnasta.

16.5 Käytetyt tietolähteet

Säädökset, tietokannat, kirjallisuus, omat tutkimukset.

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset

#-merkillä merkityt kohdat ovat muuttuneet edellisestä versiosta.